

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Facilis Et Succincta S.S. Canonum Doctrina

Pirhing, Ehrenreich

Dilingæ, 1690

§. I. Quid, & quotuplex sit Libellus, & an necessariò cuique offerendus sit?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61641](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61641)

dictionem suam exercere non possit, ita tamen, ut qui delegatam tantum jurisdictionem habet, verbaliter tantum vel in scriptis citare possit, non autem realiter per capturam, aut per Edictum, nisi quoad Edictum sit delegatus supremi Principis, aut specialem commissionem etiam quoad capturam habeat. Et quamvis citatus privilegium ab exemptione hujus Iudicis habere possit, comparere tamen debet, & privilegium suum exhibere, ne contumax censeatur, nisi privilegium illius notorium esset, ut est privilegium Clericorum contra Laicum iudicem. Citari autem debent, & possunt omnes, quorum interest causa, quæ in iudicio agitur, sive qui ex actu aliquo, qui fit in iudicio, laedi possunt, nisi tali iudicio per se præsentem sint, aut alia aliqua causa interveniat, ob quam omitti potest citatio, uti videre est apud

Civilistas. Finis autem citationis est, ut Reus ad petitionem Actoris in iudicio compareat, & ad defensionem se reus parare possit. Effectus denique citationis sunt, primò quòd obliget citatum ad comparandum, nisi iustà causà excusetur, Secundò quòd inducat præventionem respectu illius causæ, respectu cuius citatio facta est, Tertio quòd perpetuet jurisdictionem Delegati, postquam ab hoc emanavit, etiamsi nondum ad citati notitiam pervenerit, ita ut morte Delegantis non expiret. Quarto quòd inducat vitium litigiosi, & litis pendentiam, ita ut nulla sit rei talis litigiosæ alienatio. Et quintò denique, quòd interruptat odiosam præscriptionem longissimi temporis, 30. vel 40. annorum; ad quam interruptionem etiam unica, & simplex citatio sufficit.

TITVLVS III.

DE LIBELLI OBLATIONE.

§. I.

Quid, & quotuplex sit Libellus, & an necessariò cuique offerendus sit?

POST legitimam citationem offertur Iudici libellus reo tradendus, ut hic sciat, & videat, quid ab ipso petatur, & an contendere velit. Est enim libellus prout hoc loco sumitur, nihil aliud, quam editio actionis futuræ litis speciem continens. Debet autem hic libellus in scripto offerri, ad multas fraudes cavendas

c. l. b. l. debet esse brevis, tantum necessaria & utilia continens; debet esse perspicuus & clarus, & idè non facile admittitur libellus alter novus, nisi propter probabile dubium altera nova petitio videatur admittenda, ad eundem fortassis finem contendens debet esse ordinatus, tria continens, Primò scilicet narrationem facti, Secundò medium concludendi sive iustam causam petendi, Tertio denique ipsam petitionem, & quamvis principaliter & primò Iudici sit offerendus

K k 2

cus libellus, hujus tamen copia saltem communicari debet etiam à iudice parti adversæ, ob rationes sæpius jam allatas.

Est autem libellus duplex, Conventionalis seu postulationis, qui in causis civilibus offertur, quâ rem nobis debitam petimus; & querimonialis seu acculationis, qui in causis criminalibus portigitur. Et quamvis olim in causis civilibus de jure civili antiquo necessarius non fuerit libellus, & hodie etiam in multis locis consuetudo obtineat, ut in scripto libellus necessarius non sit, vivâ voce suas petitiones proferentibus coram Notario, Actore & Reo, de scripto tamen jure hodierno ad substantiam processûs judicialis ordinati requiritur libelli oblatio, uti colligitur ex *tit. c. I. h. t.*

§. II.

Quomodo formandus sit Libellus, sive qua in eo contineri debeant?

Rectissime formabitur Libellus conventionalis, si sit quasi syllogismus aliquis practicus & judicialis, qui tres partes contineat, medium scilicet sive causam petendi, locum majoris, narrationem facti, locum minoris, & deductam exinde petitionem, seu conclusionem, ex utraque priori propositione desumptam. Sicuti autem causa sive medium concludendi duplex est, remotum, sive titulus, ex quo res aliqua debetur v. g. & proximum, quod est jus v. g. competens, & obligatio alterius &c. ita in quolibet libello exprimenda est causa petendi, proxima sive remota: & in actione quidem reali, quando agitur ad rem aliquam, sive jus aliquod sibi vindicandum,

sufficit exprimere causam proximam, peto v. g. hanc rem (non tantum petendo aliquid in consilio, sed rem determinando, quæ petitur) mihi adjudicari, quia Dominus illius sum, ita ut de titulo, ratione cujus dominus hujus rei habeo, quæ causa remota dicitur, nihil necesse sit mentionem facere, nisi jus commune resistat Actori, in actione verò personali explicanda est causa remota, sive titulus, vi cujus rem quam peto, mihi debetur. *Dilectus* h. Peto hunc fundum v. g. mihi adjudicari, quia legitime emi eum &c. ex his rebus expressis satis colligitur, non tantum, quod fundamento petam aliquid, sed satis apparet etiam, quæ actio intenteur. In libello tamen criminali non requiritur conclusio seu petitio, sed sufficit facti narratio, ut crimen homicidii v. g. noscatur, adjunctis circumstantiis petitionis, loci temporis. &c. neque etiam in his criminalibus criminaliter actis petit aliquid dari sibi petit, sed de poena à jure statuta iudex concludere debet ex officio.

§. III.

De mutatione, & emendatione Libelli, ejusque effectu.

Discrimen est inter rem mutari, & rem emendari libellum. Mutari libellus dicitur, cum actio proposita vel causa petendi in eo expressa mutatur, & alia proponitur. Emendari dicitur, quando vitium aliquod ad substantiam Libelli nihil pertinens vel obscuritas aliqua tollitur, aut additur aliquid, immutata libelli substantiâ.

Mutare libellum Actor licetè potest antelitis contestationem, tam in Civilibus quam